

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การปรับปรุงและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมบริเวณกำแพงเมืองชั้นนอก
ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายสุพจน์ พลบุตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ประหยัด ปานดี	ประธานกรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์	กรรมการ

บทคัดย่อ

ในการศึกษาเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ 1) ศึกษาสภาพทางกายภาพและกิจกรรมทางสังคมของชุมชนบริเวณแนวกำแพงเมืองชั้นนอก 2) ศึกษาการดำเนินการนโยบาย แผนงาน มาตรการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและฟื้นฟูสภาพแวดล้อม 3) ศึกษาเพื่อเสนอแผนปรับปรุงและฟื้นฟูสภาพแวดล้อมบริเวณกำแพงเมืองชั้นนอก

วิธีการศึกษาใช้แบบสอบถามประชากรกลุ่มตัวอย่างจากชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่การสัมภาษณ์บุคคลสำคัญ ได้แก่ ผู้นำชุมชน นักการเมืองท้องถิ่น นักวิชาการที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่เทศบาลนครเชียงใหม่ เจ้าหน้าที่กรมศิลปากร เจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์ ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติอย่างง่าย

ผลจากการศึกษาพบว่า สภาพทางกายภาพของกำแพงเมืองชั้นนอกความสมบูรณ์ของแนวกำแพงยังปรากฏให้เห็นเด่นชัด มีการบุกรุก ก่อสร้างที่อยู่อาศัยของประชาชนในชุมชนที่อาศัยในพื้นที่ที่มีการเพิ่ม ขยายจำนวนมากขึ้น ขาดการควบคุมจากหน่วยงานของรัฐ ทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการปรับปรุงฟื้นฟู ในขณะที่เดียวกันหน่วยงานราชการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าวทางสังคมของชุมชนแออัดมากกว่าการอนุรักษ์โบราณสถานการดำเนินการปรับปรุงฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมบริเวณกำแพงเมืองชั้นนอก ซึ่งสามารถปรับปรุงได้เพียงบางส่วน หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องขาดบุคลากรที่ชำนาญการ โดยเฉพาะด้านการอนุรักษ์ โบราณสถานอย่างแท้จริง ขาดงบประมาณ และการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนการพัฒนา

ปรับปรุงและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมบริเวณกำแพงเมืองชั้นนอก ในเขตเทศบาลเมืองนครเชียงใหม่ที่
เหมาะสม

สำหรับการดำเนินงานการปรับปรุงและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมกำแพงเมืองชั้นนอกควร
ดำเนินงานอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดทำ
แผนการ โยกย้ายบ้านเรือนที่รูก้ำ บริเวณเขตกำแพงเมืองทั้งชั้นนอกและชั้นในให้ถอยห่าง
ออกมา แต่ยังคงให้อยู่อาศัยในชุมชนเดิมต่อไปได้เป็นระยะเวลาหนึ่ง จนกว่าจะมีมาตรการด้านการ
จัดระเบียบชุมชนเมืองของการเคหะฯ และเทศบาลนครเชียงใหม่ควรจัดสร้างเป็นทางเดินชิดแนว
กำแพงพร้อมกับการซ่อมเสริมความมั่นคงรากฐานตลอดแนวกำแพงและควรดำเนินการปรับปรุง
ภูมิทัศน์ตามแนวกำแพงชั้นนอก โดยการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ และสนับสนุนให้องค์กรชุมชน
เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาพื้นที่บริเวณแนวกำแพง แต่ทั้งนี้ กรมธนารักษ์ เป็นผู้ดำเนินการ
แทนและปรับบทบาทเป็นผู้สนับสนุนด้านวิชาการอย่างไรก็ตามผลสำเร็จของการดำเนินงานจะเกิด
ขึ้นได้อยู่ที่ความตั้งใจของผู้ที่รับผิดชอบหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ

Independent Study Title	Reconstructions and Improvement of the Environmental Surrounding the Outer Walls in Chiang Mai Municipality Area		
Author	Mr. Supote Polabute		
M.A.	Man and Environment Management		
Examining Committee	Assoc.Prof. Prayad	Pandee	Chairman
	Prof. Dr. Manat	Suwan	Member
	Assoc.Prof. Dr. Anurak	Panyanuwat	Member

Abstract

The main objectives of this study were to study (1) the physical aspects and social activities of the communities attached the outer wall of Chiang Mai ; (2) the implementation of policy, plans and measures of the agencies concerned with the environmental improvement and reconstruction; and (3) to propose improvement and reconstruction plans of the outer wall communities.

Three sets of questionnaires were used to collect data from community leaders, local politicians, academics, and related officers.

As a result, the study found that every group agreed that the preservation and improvement project of the outer walls should be the main responsibility of the Chiang Mai Municipal Council.

The plans of improvement were implemented the relocating any house that encroached upon or attached to the wall to a suitable distance from the wall area. The houses should, however, remain within the local vicinity. This plan would primarily assign a protection line around the area of the wall and develop a pedestrian walkway. Further aims of the project were the reinforcement of the wall, planting decorative flowers and encouraging people to participate in the maintenance of the wall. Subsequently the Arts and Treasures Department would allow the responsibility of the outer walls to remain with the Municipal Council. These two organizations should support each other academically as the success of the project implementation hinges upon the sincerity of both organization.